

Տարեկան գինն է . . . 130 դր.
Վեցամսեայ . . . 70 ,,
Եռամսեայ . . . 40 ,,
Մէկ ծանուցումը տողին 3 դրուով է :
Ստորագրութիւնները կանխիկ են :
Ստորագրութիւնները ամեն ամսոյն 1 ին
եւ 16 ին կը սկսին :

Դուրս երթալից լրագրներուն քաճառ
ծախքը առնողին վրայ է :
Լրագրոյս վերաբերեալ նամակ կամ որ
եւ ինչ գրութիւն, խմբագրին պիտի
ուղղուի . եւ ասոնց քաճառն ծախ
քը խրկողին վրայ է :

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԿԱՏԱՆԿՆՈՒԹՅՈՒՆ 14 ՄԱՅԻՍ

ՀԵՌԱԳՐԱԿԱՆ ԼՈՒԻՐԵՐ

Վ ինչնա, 5/17 մայիս.

Լատարիոյ Վ. Քրանցիսիոս Յով-
սէփ կայսրը երէկ Վ ինչնայէն ճամբայ ե-
լաւ Խաղիւս երթալու եւ զօրաց Տրա-
մունտարութիւնը ձեռքն առնելու հա-
մար :

Ուէյնիւր արշիգուրը կայսրու-
թեան փոխանորդ կամ խնամակալ ան-
ւանեցաւ կայսեր բացակայութեան ժա-
մանակը :

Վ ինչնա, 5/17 մայիս.

Լատարիոյ արտաքին գործոց պաշ-
տօնեայ Պաօլ կոմսին հրաժարականը
ընդունվելով՝ անոր տեղը Վերմանական
գաշնակցութեան մեծ ժողովին նախա-
գահը Պ. Թը Ուէյնիւրի արտաքին գոր-
ծոց պաշտօնեայ անուանեցաւ :

Թուրքիէն մայիս 9/21 թուով մայ-
րաքաղաքիս Բաթէ Թուրքիէն լրագրին ե-
կած հեռագրական լուր մը կը ծանու-
ցանէ թէ առջե օրը Սարաւենիայի Մօն-
թէպէլի քաղաքին քով Վաղղիոյ ու
Սարաւենիայի զօրքերը առաջին յաղ-
թութիւն մը ըրեր են աւստրիացւոց վը-
րայ, որոնք ի փախուստ գտնուելով Բօ-
զետը վերստին անցեր են : Հետեւեալ
օրն ալ դարձեալ Սարաւենիայի Չիւ-
սիւնի զօրապետը Մէդիս գետն անցնելով
աւստրիացւոց վրայ յարձակում ըրեր ու ետ
քեր է գերի, պաշար ու պատերազմական
մթերք առնելով անոնցմէ : Լատարիոյ
ամեն կողմանէ ետ կը քաշվին եղեր :

Սոփրական ճամբով եկած լուրերը
մինչեւ ամսոյս 2/14 կը հասնին :

Պատերազմը Խաղիւս մէջ սահման-
եալ մնալուն եւ հետեւաբար շուտով
լմանալուն յոյսերը օր ըստ օրէ հաստատու-
թիւն կը դաննին Լաւրոյայի մէջ : Մեղեա,
Բրուսիա եւ Ռուսիա հաստատ որոշում
ըրած կերելին զինեալ եւ անկողմնասէր
չէր զօրութիւն մը պահելու եւ պատերազ-
մը Խաղիւսէն դուրս չէլէլուն աշխատե-
լու : Եւստրատական Մեղեա ու Բրու-
սիոյ կառավարութիւնները միարանու-
թեամբ խրատ տուին զերմանական տե-
րութեանց երեսփոխաններուն որ Վաղ-
ղիոյ դէմ թշնամութեան երեւոյթ ունե-
ցող միջոցներու ձեռք չդարնեն ամենե-
ւին, որպէս զի զօրութեան առիթ չտան :

Ռուսիոյ կառավարութիւնը պաշ-

տօնական կերպով խմացուց Մեղեա եւ
Բրուսիոյ կառավարութեանց թէ Վաղ-
ղիոյ հետ օր եւ ինչ գաղանի գաշնակ-
ցութիւն մը ըրած է : այլ միայն
խոստումը ըրած է : եղեր որ Վաղղիոյ ու
Լատարիոյ մէջ պատերազմ բացվելու ը-
լայնէ Ռուսիա հսկողութեան բանակ մը
դուրսը Վերմանիոյ սահմանադիւին վը-
րայ : Եւստի բանակ մը յիշեալ սահ-
մանադիւին վրայ դուրսերու նոյն իրա-
ւունքը ունի Ռուսիա, ըսաւ Պ. Տի-
րայէլին, որն օր ունի Մեղեա նաւատոր-
միդ մը խրկելու Միջերկրական ծով :

Մեղեա տերութեան արտաքին գոր-
ծոց պաշտօնեայ Ս. Մէյուր Ֆիլի-
քսիտ հասարակաց խորհրդարանին ան-
դամ ընտրվելու առթիւ հետեւեալ
խօսքերը ըսաւ իր ընտրվելուն առջե :

“ Բալկան թէ Ռուսիոյ ու Վաղ-
ղիոյ տերութիւններն Մեղեա շահուցը
հակառակ գաշնակցութիւն մը ըրեր են
իրարու հետ : Եւ որովհետեւ դիտեմ որ
եւ հոս չէ թէ միայն Զօրաշարի բնակիչ-
ներուն՝ այլ բոլոր Մեղեա կը խօսիմ,
ուստի կը կարծեմ որ այս զրոյցէն ծա-
ղած կրկնուի փարատելու համար կրնամ
քանի մը խօսք բռնել :

Մենք պարտք սեպեցինք ուղղակի եւ
որոշ կերպով հարցունել Ռուսիոյ կայ-
սեր թէ այնպիսի գաշնակցութիւն մը ե-
ղած է, եւ թէ ստոյգ է որ քանի մը հաւա-
նական դէպքերու մէջ յիշեալ գաշնակցու-
թիւնը Մեղեա շահուցը հակառակ պայ-
մաններ ունի եղեր : Եւստ հարցունելին
Ռուսիոյ տերութեան առաջին պաշտօն-
եայ Սարաւենի իշխանը հետեւեալ պա-
տախանը գրեց :

“ Չեմ խաղի որ Վաղղիոյ ու Ռու-
սիոյ մէջ զրաւոր խոստումներ մը եղած
կրնայ ըլլալ . բայց կրնամ ամենահաւ-
տատ կերպով պահանջել որ այն խոստ-
մանց մէջ չկայ այնպիսի բան մը որ խիստ
ընդարձակ մեկնութեամբ ալ կարենայ
Մեղեա դէմ թշնամական գաշնակցու-
թիւն մը նշանակել : Թէ որ այս կէտին
վրայ Լորա Մարկոպիլի հարցով, կրնայ
փաստահարութեամբ մեր այս ըսածին պէս
պատասխանել, եւ ես ալ՝ իրեն. պա-
ռաւոր մարդ մը՝ անձամբ երաշխաւոր
կրլամ որ այս ըրած յայտարարութիւ-
նը իրօք ստու չկրնի , :

Պարոններ, անհար է որ Վաղղիոյ
ու Ռուսիոյ մէջ գաշնակցութիւնը հոս
անհանգստութիւն չպատճառէ : Ռուսի
ամենուն համար զօհութեան առիթ է
զիտնայ թէ Մեղեա շահուցը կամ դը-
րեցը դէմ եղած գաշնակցութիւն մը չը-
կայ : Միայն սա կը մնայ ինձի ըսել, թէ
ցաւալի է որ Մեղեա կառավարութիւ-
նը խաղաղութեան հաստատման հա-

մար ամեն հնարաւոր ջանք ի գործ դրած
ժամանակը, երկու տերութիւն՝ որ մեր
մտերիմ գաշնակիցներն են՝ չեն մտածիր
որ մեզն ունեցած գաշնակցի պարտաւո-
րութիւններուն դէմ էր այնպիսի դրա-
ւոր խոստումներն ընել իրարու որոնք
յատուկ խնամով մը ծածուկ պահված
են Մեղեայէն : ,

Մեղեա կառավարութեան նախորդ
պաշտօնէից նախագահ անուանի Լորա
Քարմերսթըն քաղաքագէտը Մեղեա
թիւթիւթը քաղաքին կողմանէ հասա-
րակաց խորհրդարանին անդամ ընտր-
վելով՝ ապրիլ 17/29 ին օրը իր ընտրվե-
նելուն ժողովին մէջ առնադրանութիւն
մը ըրաւ . որուն մէջ Լատարիոյ կառա-
վարութեան քաղաքականութիւնը մե-
ղադրելով՝ պատերազմի աղէտներուն յա-
ջող վտանգները կը մաղթէ՝ որ է Խաղիւսի
անկախութիւնը : Յիշեալ առնադրանու-
թեան վերջաբանութիւնը արժանի կը հա-
մարինք թարգմանել :

“ Լատարիա Սարաւենիոյ հոգը կոխե-
լով՝ կաւրէ այն գաշնակցութիւնները ո-
րոց վրայ հիմնեալ է Խաղիւսի մէջ իր ու-
նեցած երկիրներուն երաշխաւորութիւնը :
Իր այս զինուորական շարժումը ըստ ինք-
եան անկախ ըլլալէն դատ հաստատուն
արդիւնք մընայ չկրնար ձեռք բերել : Վը-
նայ առջե բերանը յաջողել, բայց իր ա-
ռաջին յաջողութեանը ետեւէն անպատ-
ճառ ձախողութիւններ կը հասնին . եւ ա-
նոնք որ ինձի պէս Լաւրոյայի օգտակար
կը համարին Վերմանիայի մէջ Լատ-
րիոյ պէս զօրաւոր տերութիւն մը դըտ-
նելով որ Լաւրոյայի աղատութիւններն
ու անկախութիւնը հաստատման հա-
մար պատուար մը ըլլայ Լաւրեալից եւ Լ-
րեւմայի մէջ տեղը, պէտք է ցաւին այս-
պիսի վարմունքի մը վրայ, որ կը վստահ
թէ կրնայ այնպիսի հետեւանքներ յառաջ
բերել որ Լատարիոյ ապագայ վիճակն ու
պայմանը նիւթապէս պլլային : Թէ որ
պատերազմը Խաղիւսի մէջ սահմանեալ
մնայ, թէ որ Լատարիոյ յարձակման հե-
տեւանքներն այն ըլլան որ ինքը ստիպվի
Լաւրեալ լրանց հիւսիսակողմը քաշվե-
լու եւ Խաղիւսի խաղաղութեան ձեռքը աղատ
թողելու, այս արդիւնքը ձեռք բերվելու
համար քաղաքի աղետալի աւերումներնե-
րուն վրայ որպէս որ պիտի ցաւինք ալ նէ,
այսու ամենայնիւ վեհանք միտքերը պի-
տի հասնին որ երբեմն գէշութեան
աղէտութիւն կը ծագի, եւ որպէս որ ա-
ղէտութեան առաջ ըլլալից գէշութիւն-
ներուն վրայ պիտի ցաւինք նէ, բարի վախ-
ճանին վրայ ալ պիտի ուրախանանք : ,

Վաղղիոյ ժողովուրդը՝ որ առջե բե-
րանը ընդհանրապէս պատերազմ չէր ու-

ղեր, հիմայ պատերազմական սաստիկ ե-
ւանդով մը վառեալ՝ յաղթութեան լու-
րերու կ'սպասէ անհամբերութեամբ :

Փարիզէ մէջ՝ Վ. Նարոյէնի կայսեր
Խաղիւս գացած օրը (մայիս 10 լատ.)
ժողովրդեան ջնճութիւնը անսպասելի էր :
Պայսեր անցած բոլոր ճամբայներուն վը-
րայ՝ անհամար ժողովուրդ լրված Սեյ-
էյուր, Սեյէյուր Լաւրեալի աղաղակ-
ներով օղը կը թնդացունէին եւ բիւր
մարեմաղթութիւններ կրնէին :

Նիւովա հասած ժամանակն ալ Սար-
աւենիացւոց ուրախութիւնն ու ջնճու-
թիւնը անպատմելի էր : Բոլոր քաղաքը
զարդարվեր էր եւ եւ զիշերն ալ նմանը
չտեսնված ճրագավառութիւն մը եղաւ :

Վայսը Նիւովա հասնելուն հետեւ-
եալ օրը (մայիս 1/13), Սարաւենիացւոց
Վ. Սեյէյուր Խմանուէլ թագաւոր այ-
ցելութեան զնաց անոր եւ երկու ժամ հե-
տը տեսնվելէ ետեւ՝ բանակը դարձաւ :

Փարիզէն մեկնելէ քանի մը օր ա-
ռաջ, Վ. Նարոյէնի կայսրը նախկին մը
զրեց Մեղեա թագուհիին իր Խաղիւս
երթալը ծանուցանելով եւ միանգամայն
ապահովութիւն տալով անոր թէ ամեն
ջանք ի գործ պիտի դնէ որ յառաջեկայ
պատերազմին մէջ Մեղեա շահուցը եւ
Լաւրոյայի ընդհանուր ապահովութեա-
նը փաստաւոր ըլլալից բան մը չպատահի :
Մեղեա թագուհին ալ պատասխան գը-
րեց կայսեր թէ Մեղեա կառավարու-
թիւնը երբեք չէր դադարած կայսեր չա-
փաւորութեանը փտահելէ, որուն այն-
չափ փորձերը տեսած է արդէն :

Լոնի գաղղիական բանակին հրա-
ման եղաւ որ Խաղիւս երթայ, ուր դաղ-
ղեական զօրաց վեցերորդ բանակ մը պիտի
կազմէ : Եւստի Խաղիւսի մէջ եղած
գաղղիական զօրաց թիւը 200 հազարի
պիտի հասնի : Իսկ Լոնի բանակին տե-
ղե Եթիոպիոյ բանակ մը պիտի կազմվի :

Կառավարութեան ըրած 500 միլիո-
նի փոխառութեան ստորագրութիւնները
արդէն 1000 միլիոն անցան Վաղղիոյ մէջ :

Նարոյէնի կայսրը Նիւովա հասնե-
լուն պէս՝ հետեւեալ յայտարարութիւ-
նը ուղղեց զօրաց :

“ Օրտակներ .

“ Կուգամ Չեր գլուխ անցնելու որ
Չեղ ի պատերազմ առաջնորդեմ : Պի-
տի օգնական ըլլանք իր անկախութիւնը
ձեռք բերելու գործ ժողովրդեան մը կը-
ւին, եւ զանկող օտարի հարստահարու-
թեան անպատեհ : Եւստի սուրբ դատ մըն
է որ քաղաքակրթեալ աշխարհին հա-
մարութիւնը դրաւած է :

“ Պէտք չունիմ ձեր խռանդը ար-

Վ. Կհափայլ Տ. Տ. Մ ատթիկոս սըը-
բաղնատուրը Կաթուղիկոսը կը պատրաս-
տըլի զու շաթիու մայրաքաղաքէս ճամ-
բայ երկիւղ 'ի Սուրբ Լճմիածին :

Պատրիարքական փոխանորդ արժա-
նապատիւ Ս. Յարութիւն ծայրադոյն
վարդապետար Վարնոյ վիճակին .

Պալատու քարոզիչ արժանապատիւ
Պօլոս Պետրոսեան վարդապետը Երզն-
հայու վիճակին .

Թօփղաբուի քարոզիչ արժանապատիւ Գրիգոր վարդապետը Ռաբինըդու պիճակին .

Պէշօղլուի քարոզիչ արժանապատիւ
Մանուէլ վարդապետը Նալուի վնճա-
ւինքն էւ

Երժանապատիւ Ռշտունի Յօհաննէս վարդապետը Վարսի եւ Հասանդաւի միջակին առաջնորդ անուանեցան :

Ենդեալ ուրբաթ օրը Վեմախալ
Լօրու Մէլքեանց զօրացեալ Պաւ-
ղոսի զնաց պցելութիւն ընելու ամենա-
պատիւ Սրբազան Պատրիարքին : Եյս
տեսութեան ներկայ էին նաեւ ազգիս զը-
խաւոր ամիրաները :

Ասմավայել զօրապետը Համեցաւ նաեւ այցելութիւն ընելու Պոլսի մարտիկներուն հետ։ Պայր եկեղեցւոյ վարժարանին, եւ մանաւրամանաբար աչքէ անցուց ամեն կարգերը, կանոնները, աշակերտաց սովորած ուսմունքները եւ զրաւոր աշխատութիւնները, եւ քաջալերական խօսքերով իր գոհութիւնը յայտնեց։

Ուսումնական աշակերտները վսեմա-
խալ զորապետին այս ըրած ազգասիրա-
կան այցելութեանը համար հետեւեալ
շնորհակալութեան ուղերձը մատուցին
Ենոր :

«Վսեմափայլ զօրապետ .
Դեճ բարեբաղդու թիւն մեզ հա-

Պարտիզանների անկողնատիրեր մը կը, յանձնենք, իթէ՛ օյն ալ օյն 90 փոփոխ Բաղլաշեւ առաջադի, յօդուածին մտադածին մէկ մասը չէ: Դաւա՛ն եւ աներեւան վատա՛ն թեւորք կը յաւելնէր օյն տեղ, որ Տոյ աղըը արդարեալբէր բարեկեան վատաւարութեան բաղդողիմի շնորհչենքըր փոյն-աւա՛ն մըշտ եւ կը վայելէ իտրին երախտարիտութեան զգաւմամբ. եւ ասիկա մեր քաղաքներն լաւ չէ: Դ. Կ. պարսնանք, եւ թրեւս իրենեանն ի՛դատ արտոյող մէկը չկայ, որ ինքն նեղ տաճման մը մը վայրնորիւթ, թէ աչ կառաւաքութեանն մը ալ իր թէ... Տա չենք ծծիմպըր, կը ստիպեք հետեւ-ն. թէ ենէն:

« Մեծամեծ խօսքերով՝ լաւ լաւ յօտարու-
թիւններն ալ ընկերութեան բարեւոյն խիստ օգ-
տակար բաներն ալ զեանէ զեալին զարնելով՝ զիւ-
րին բայց անարգ արուեստն կրէ՛ն քիչկիչ Խառ-
աղէ իմանալեւոր, Մարգկային պարտաւ զԼԸ :
Ես, իս անարգ արուեստին արգիւնքն է՝ ինչ ոչ նը-
ստամար Դիկովիզիոյ վերածնունդ իման խնդրա-
նանիս կը ծեքարանէ, եւ կրնար բռնէ կատարի
խախտնու մի՝ արգիւնքն է : « Խառնածու յա-
ռաղիտաց պիտուիք իմն Հասարակ բնաւորեցան
ինէլ, իմաստՀազարն յուցանել զպլլլ : Բան
լրար շունին երբք լաւ աղցին երեւել : Մերք իր
տաւերն անգամ տեսած շունիք թանգարանին
ՔՎ. սակոյն անգամն եւ անգամն կանան բոնով
բեռնաւ անգամն կամ վնասաւորութեան անգամ
անան մը կը անանամք Զ. Յ. Ե. պարտին միտ-
նելն կարեւորն է. երբ ոչ միայն վերձանութեան
բոնի մը՝ այլ եւ անին մարդ տակըրդ զճճերն
Հեռու կենալու է. ամեն ինք : Ինք ոչ անոր կարգաց

մարիմբ, Տէր, Օրորակաւ, զԱսեմու-
թեանդ՝ աղցելութիւնն՝ ՚ի վարժարանն
յայս, որում արդէն իսկ դէտալի մնացած
վատահացեալ ՚ի պանծալին ձեր հայրե-
նասիրութիւնն, եւ յուսացեալ ընդու-
նելս՝ իրարձրութենէդ զայս շնորհ:

Եպարքէն ոչինչ նոր եւ Չերուսիլ բարձրութեան արժանի ունիմք մատուցանել 'ի հաւաստիս մերն խոնարհ եւ անկեղծ երախտազիտութեան յաղադս մարդասիրութեանդ, այլ քանզի քաջ՝ զիտեմք զե. քաղցրէ ձեզ զնախնեացն մերոց փառաց զիշխատաի տեսանել եւ 'ի պանդրութեան երկրիս, նկատեսցնք ուրեմն ազաչեմք՝ զխրժարանս իբր աւանդատեղի կրկին գոհարաց, այս է՝ Աղբայրն Սուրբ Արծնիս եւ Աեգուիս, որովք ազգս Հայոց կապեալ 'ի մի յօդ միութեան՝ մարմանցաւ յայտնափ դարուց հնաէ զդեմ ունել աղեակից, եւ պահել անեղծ զփառսն յարեւի անուան :

Երկրոսն յայն արանդան երկնապար
դեւս՝ յաւելելա աստանոր եւ զղիտանին
լիզուադիտու թիւն, եւ զկարեւորագոյնանս
յուսմանց 'ի բարոյական եւ 'ի մտաւորա-
կան հրահանգ մանկտւոյս, իրր զդոյն
ինչ փունջ դեռաբորոջ վերընձիւղեալ
'ի նախնայն մերոց բուրաստանն, Ձերու
բարձրութեան մատուցանել համարձա-
կիմք ակնածնյով :

Հետամը՝ զե սիրտդարար հաճու
Թեամբ ընկալելի՛ւ Քաջախոս թիւն մեր
Խրախուսէջ զմեզ՝ ո՛ր աշարատիջ եւ փառ
բըզ՝ Լուման ազդիս՝ յեւս լուսոդոյնն
եւ՝ ի կատարն լսոդոյնս Թեւախոխել զամ
բան դդամ:

Չերուժդ փսեմութեան թանկագին
կենաց մնալք հանապաղ բարեմադթո

Սանունը Եղգային վարժարանիս
Մայր եկեղեցւոյ ։ , ,

Թէքիրտաղէն մայիս 7 թուով հետեւեալ նամակը գրված է մեզ :

Թեքիբուսույ 7 մայիս 1859.

Արժանամեծար խմբագիր Մասիս պատուա-
կան լրագրոյ .

Ահա ասիկ այսու դուղնաբեայ դրութեամբս
կ'աւետեմ ազգապիլիզ ուրախազաւարճ բերկրու-

Եւ կանոնադր լիովին տեղեւակ կը ձեւացնեն զին-
քը, կը խրատենը “զեղը զնելու աչքերուն,
էջայտ. Գ. 18. Եւ անդամօք կրկին աչքք ան-
ցունելի լինանք, եւթէ զէթ ստուերադիրն ունի
զանդը զնքը Ժիտարելի ստութեանց ստուերն-
բուն մէջ կը լողայ:

Ար կարծե՛հր որ անուղի չէ լռել, թէ ըն-
 թեքցանութեան սենեակ մը հասարակաց աղ-
 թեւոցէն չէ. ցանկաբոլ կրնայ, ինչպէս որ ամեն
 տեղ առանց որդէլիքի, նշուպէս եւ հոն առան-
 նայաւ աղօթք մը ընել, առանց վերժանելա-
 ուղարութիւնը ընդմիջելու. իսկ հրապարակա-
 կանը (Թանգարանը եկեղեցւոյն կից բլրալով) եւ
 կիրակի ու տօն օրերը առաւօտան եկեղեցւոյ
 քարամանին վերելք այսելով՝ եւ երեկոյեան ժամա-
 սացութեան առաջ՝ մեկնել ու եկեղեցի կրթթ
 ու զօրն ազատ բլրալով, հարկ մը չէ՛ր կարծեր ու-
 նենալ Թանգարանն ալ աղօթատեղի ընելու
 Դ՛առաւանդ աղօթքը մօքին առ Առաւած վե-
 րանալը իմանալով՝ իրեն իւրաքանչեւ բանին ըն-
 դունելը համար «Մ՛տտե՛ք, 1Ի. 22. Ի. 3.»
 պարոնին մօքերու քննութեան ելլելու պաշտօնի
 վրայ չէ՛ր կրնար ծիծաղնիս բռնելու։ Իր ողբոյ
 ճգրիտ հայելին Թող համարվին առ խօսքերը թ-
 իւրիւնքն ինչպէ՛ս հոս ապրումն ինչպէ՛ս էր առ-
 րոյսն ինչպէ՛ս ըլլալը ինչպէ՛ս էր ինչպէ՛ս
 պատուի Թանգարակութեան մը եւ սիրող ու միաբա-
 նութեան քաթիւք բլրալու կարողութիւն ունենա-
 լու վարդապետութիւնը մեզ համար նոր է, եւ
 իր նորութեանը մէջ՝ Ի. 3. «Էջ. պարոնին եւ ի-
 նչպէ՛ս ինչպէ՛ս իր յանձնա՛ք» առանց անոր խորանշնչ
 թափանցելու։

Թեամբ Թվերտառաւ քաղաքիս Սյուրանաս
ընկերութեան մասնուոր գլխացիս աշակերտս
ապրեկան հաղցաբնուածեան հանդէսին փառա-
ւորապէս կատարելը 'ի ներկայութեան իշխանա-
ւոր եւ ուսումնաւոր յորդակեաց եւ բողմաթի-
ւոր խաբըրունդ աղգայնացոյ՝ Յայկար, յուրք կիւ-
րակէի :

ՎՆասութեան հիւթերն էին հայկաբանութիւն, քրիստոնէական վարդապետութիւն, արքայական եւ ազգային պատմութիւնք եւ վայելագոյնութիւն :

Հիշատակելով Հնդկակ դասերու մէջ իւր քրանշներ աշակերտաց Համարձակ եւ ազատ պատասխանատուութիւնները եւ ստացած յառաջդիմութիւնը արդարեւ քրանշացոյց բոլոր հանգիստակները, եւ այս մտնուանդ անոր Համար որ ինչպէս այսպէս քիչ ժամանակի մէջ այսքան փոփոխութիւն եղեր է մտաց եւ լեզուաց, որն որ անյուսախ էր շատերուն թերեւ իրաւամբ, որովհետեւ բոլորովին 'ի չգոյն էր տեսնուին ինչ որ տեսան, եւ այս պզտիկ փորձ մեծ քաջակրութիւն տուաւ շատ Հասակաւ արտեւելու:

[illegible]

Աղաչելով որ Աբր պատուական շարաթա
թերթին էջերուն մէջ անկիւնը շնորհք բնէք տե
ղել տալ Հակոբէ գրութեանս յուրախութիւնս սրբ
տի սիրելի աղջաշնորհ,

Մնամբ եւ այլն
Թանգարան Հ. Բ. Գեղարքունի:

Ռուսոյ կայսեր եղբայր ըարձրա-
տատիւ Առստանդին մեծ զուքսը այսօր
մայրաքաղաքս կ'ստատակի :

Իշխուշաբթի օրը մայրաքաղաքին
ռուսաց դեսպանը՝ Մեդվեդ անուն ռու-
սական շոգենաթ՝ քրովեթով Չանադ-
Պալեզնայ Բարձր. Սեծ դուքսը զխա-
ւորելու :

Նոյն օրը նաեւ գեաղանայնեցիւ.

Իսկ ազգասիրութիւնը, բարեկարգութիւնը եւ լուսաւորութիւնը որ մեծ նշան էինք, եւ միջ-
հատմամբին սովել են, յերաւի չենք կրնար ապացան
կող իրեն նման օտարաց վարձակաւ արքենանակե-
լէ տարվել՝ եւ ոչ ալ այդպիսիներէ՛ր որոնք գողցեալ
կրծքին կեղեւը մայան ունին, եւ իրենց շահու-
գործիք ըրած, ժաշդաբոյր սպականութիւն մը կ'
բռնեն անոնց՝ որ ազգասիրութիւն կ'ստեղծէ
եւ միտքը բանաւոր կամկէն ներքեւ թողուլը՝ ապ-
գի մը խառախեթ բլլալը կը ծանախեն :

ՂԶմարտիւ մեր սիրելի Հայոց ազգէ՛րը լա-
ռաւորութիւնն աւ բարեկարգութիւնը Աստուծոյ
խօսքերը ՚ի սկզբանէ եւ այսր ուրեք բուն ճարգ ու
շննաւուն Համար պիտի գտնայ, բայց ոչ է՛նք ի
տար պատուաւարք՝ վարձկան հովիւներու ձեռօք
Հայաստանն ունի եւ ունեցեր է իր մէջը ամեւ
ատեն Նքինաւորին մատին եպական մէկ խնամ-
քովը, Պփրբարներ, Վերուսներ, Սահաներ եւ
Մեղրագիներ, որոց յիշատակը քաղցր եւ օրհ-
նելի է մեզի մէջս, եւ է՛նք շնքը կրցան ՚ի յիշա-
տակ արժանաւայել արձանից կողմէնը, որոն
դանձկնը ինչ նուիրեցը իրենց, ունեցեր է նաեւ ի
մէջը Վ ասաներ, Մշուր ժամներ, Սահաւ Ան-
ձեւացիներ, Վ ետա Սարգիսներ եւ Տիգրաներ
որոնք միշտ իրեցը արժանաւոր Հասուցօղմն ըն-
դունաւ եւ մինչեւ հիմակ այլ կընդունին եւ
միշտ այլ պիտի ընդունին :

Ուտոթ եւ ոչ տկնարիւն թեան տնդամ ար-
ժանի սեպելով մեր քաղաքացի Լ. Յ. Կա-
րոնին լրագրիչներու օգտակարութիւնը ուրանալը
եւ թէ լուսաւորութիւնն իր մտքին մէջ կ'ըն-
ման ունի, կրնա՞յ միայն, որ ապաքնէ Աստուծոյ

Երանցիլ Վսմ. Քեամիլ պէյը, և
Բ. Գրան առաջին թարգման զսմ. Լ.
րիֆի պէյը օսմանն յատուկ շոգենա-
ւով մը Չանադ-Գալէ՝ գացին Բարձր.
Սեհ. զուքսը դիմաւորելու :

Մայրերական կառավարութիւնը՝ Քար-
ձըռ-Սէճ զո՞ւրսին եւ քնտնեացըրը-
նակութեանը համար՝ փախճանեալ Բե-
շեա փաշային Խօրիկէնի զեղեցիկ ամա-
րանոցը եւ երկու Քէօլ պարաատել տը-
ւաւ մէկը թօւրապիայի եւ միւսը թօփ-
հանէի ծօղիկերը :

— Երկու շաբթի օրը Մհդդիյ թա-
ղուհւոյն ծննդեան քառերկարձն ըւ-
լալով, մայրաքաղաքիս Մհդդիյ դեպա-
նին ուրախացական այցելութիւններ ե-
ղան թէ Բ. Ղրան եւ թէ օտար ահրու-
թեանց դեպպաններուն կողմանէ, եւ ի-
րիկունն ալ մեծ կոչուեք ու պարահան-
դէս եղաւ Պէյօղլուի անդղիական պա-
լատը :

— Տանիքի առաջնորդ արժանա-
պատիւ Տ. Մեհրոպ ծայրագոյն վարդա-
պետը իւր գեճակին վերաբերեալ նահան-
գական գործերու կարգադրութեան հա-
մար անցեալ շաբթու Կ. Պոլսի հասաւ :

— Ուրբաթ օրը Ղալաթիս քրիստոնեական ժողովուրդը իրարու հետ կառուցելով մեկը զմյուսը զարկաւ զանակով ու փախաւ : Օտարեկողը քանի մը ժամէն մեռաւ : Օտարեկոյն ալ կը բնառփի :

— Ս. Երուսաղէմէն դարձող ուխտաւորները լուր կուտան թէ Վազ ուրբաթ իրկուն Սուրբ Յարութեան տաճարին մէջ սասաիկ կռիւ մը եղեր է Յունաց եւ Հայոց մէջ, եւ երկու կողմանէ ժարգիկ վերաւորփեր են :

—Անցեալ երեքշաբթիօրը Այսթէֆանօզէն նաւակ մը Ա. Պօլսեկիմի ժամանակը, մէջը վառօդ դանդախելով՝ Ստանբուլէն առջեւ վառօդը սրկառայէն բռնելեցաւ ու նաւակը խորտակելով ընկղմեցաւ։ Սէջը դանդաղունը՝ որ հայ նաւաւար մը եւ հրեայ մէկին՝ երկուքն ալ կեանքերնին կորուսին, եւ երեք օր ետքէն ալ մարմիննին դանդախեցաւ։

— Եղմիկի Լ'ըշաւոյ տաղերն ին

խոսքը զեղ մը եւ զօրաւոր սպեկտին մըն է, լայն կարծելը՝ որ մարգրէի առանց զանիկայ մը ըրնին լու կընան ցանկացած առողջութիւնին ձեռք բերել, յայտանքը իւր շնչին մէջ ախտադրելոցնէր գործուած թիւին կընէ ըտելէ տարբերութիւն չունի. եւ թէ՛ խաղախիշիւնը ձեռքը կարծուած գեղ մըն ալ առնուլը մահաբեր հետեւանցներէ ազատ չէ. եւ մեղքալըն չամար մեր դիտողութիւնները, կը խրատենք մեր համայնաբար ինչ է- չէ. «Ի, պարոնը, որ 90 փէլին մօտեիկ բաւեացաւ միջոցէ մտադրութեամբ առնուած, յօդուածը պարունակող լրագրոյն թերթը գտմմի ունի ռոյժ կրկին կարգայ, եւ ֆէլիքս Կրիստֆէրսէն Բոննէն իտալիացի եւ ձեռնարկներէն ընտել լրագրաց խորտը՝ որ շատ լիւրիկ եւ մտադրաշիւթ լրանիկ կատարելի, զայն թիւնի թիւնը յարձակուած իւր յօդուածին մէջ տեսնայ։ Այստեղ ոչ ոք միայն իր 90 փէլին մօտեիկ բաւեացաւ առնուած թիւնը, այլ՝ տնոր պէս տունն ձեռքառնուած թիւնը ներքին մէջաւ ծիծաղելու ու արհամարհողութեամբ թիւնին աւելի արժանաւորութիւն մը չեն կրնար բերք տնենայ։

26 ապրիլ 1859 Եկեղեցւոյ Էպիսկոպոս

* Արդարաւոյ Հրատարակիչը նոյն Թուոյն
 Դէջ մեր անտնըր յայտնապէս ծաղրելով՝ մեր ան-
 ձին դէմ կողու եւ զուէիկ թշնամանքներ ընելու
 իղբըգութիւնը յանձն առել է։ Անը ալ
 Թէպէտ կրնայիք աւելի ծաղրական եւ նուա-
 ղացուցիչ տառապանքներով լինըր վայելչապէս զար-
 քաբել, բայց մեր պատուոյն անարծառ կը հա-
 ճարիք ոյն իւրապէ՛ իրեն պատասխան տալու
 է հետեւեալ իրեն հաւատարեւո խնարհիլը։

ԾԱՆՈՒՑՄԱՌՆԸ

[illegible][illegible]

Գաղափարը Մեօհեւրտար ըսված
թաղը 1200 կանգուն տարածութեամբ
գետին մը կայ ծախու: Այս գետինը ա-
նուշ ջուրի հոր մը ունի, չորս կողմը պատ
քաշված է եւ գիրքն ալ խիստ գեղեցիկ
է: Ուղղը Գալաթիա Ալէքշեյով Բա-
զարը Հիփո խանին մէջ 4 թիւ սեն-

3044

Այս եղբ' որ մօրի՜նա ըսված ձուկին լերդէն
(գարա ճիւղէր) կը հանովի, ուրիշ այս տեսակ ե-
ղերուն ամենէն մաքուր եւ ընտիրն է, եւ հոս
ու համա ալ միւսներուն պէս ծանր են անախորժ-
քնէ։ Բայցը Լաբուպայի գլխաւոր բժշկաց փորձե-
լոյն ստուգված ամենաբարձուր գեղ մին է մօրի՜ն
հիւանդութիւններու, խլոյն (սըրման), քոր-
թիթի, ջղային հիւանդութեանց, թուլութեանի եւ
ուժայնաւորման, վատուժութեան, դիմաց գեղ-
նութեան եւտիար կաղմուածք ունեցող տղայոց։

Այս եղբ' առտու եւ իրիկուն մէկ մէկ ա-
նուէր գրգալ խմելով սկսելու եւ հետզհետէ չա-
փն աւելցնելուն է մինչեւ հինգ վեց դրաց։

Օգըր ցուր եղած ժամանակներ թէ որ պոյ-
նը պղտորի եւ թանձրանայ, չիղը տաքջուրի մէջ
դրկելով՝ իւր առջի պարզութիւնը կը գտնէ։

Այս եղբ' կը գտնուի՝ Պէյթուր Պէյ. Օթմնի
եւ Տէլեմուստի քաղաքներուն խա-
նութիւն։

Ասորգիրը շաբաթը անգամ մը կեննէ
հնգշաբթի օրերը: Այդ ուղէ կնայ ստորագ-
րւիլն, Կ. Պօլսն: Զինքն խանր լրագրոյս գրա-
սենանար: Իսկ զուտօրէն զաւարտաններն են.
Իշնէ: Սարգիս ալա Աշաբեկեան.
Աշաբեկեան ու ուր ուր Կ. Պօլսը աղա ճերմու-
նաւ.

Տրադիշն՝ Պօղոս աղա Կիւրճեան
Թոհեմի՝ Սահտեսի Յակոբ աղա Լիւս-

ԱՊՐԷԼ՝ Արարույեան պատուելի Օտարեան .
 ԵՄԷ՝ Հակոբ աղա Պլյորզեան .
 ՊՐԷԼ՝ Հովսեփ աղա Սանի .
 ՊՐԷԼ՝ Սահտեան Հովսեփ աղա Պատ-
 նիկեան .

Հիկնաբեան՝ Պ. Տ. Մարտանան.
Թեկերաշ Թագուր աղա Պեղեան.
Ղան՝ Պ. Մկրտիչ Տ. Լաւանան.
Ուրբեբեդ՝ Պ. Ղեարդ Ճաֆարեան:
Ուրիշ քաղաքներէ ստորաբրբիւ ուղղոն-
բը՝ այս տոնիրէն մէկուն հետ կրնան լիթմալցել:

Կ. ՊՕԼԻՍ 14 ՄԸՅԻՄ

11 175315

ႋႃႃႃ ႃႃႃႃႃ	ႋႋ	32	33
ႋႃႃႃ ႃႃႃႃႃ	ႋႋ	43	44
ႋႃႃႃ ႃႃႃႃႃ	ႋႋ	00	
ႋႃႃႃ ႃႃႃႃႃ	ႋႋ	45	46
ႋႃႃႃ ႃႃႃႃႃ ႃႃႃႃႃ	ႋႋ	28	
ႋႃႃႃ ႃႃႃႃႃ ႃႃႃႃႃ	ႋႋ	30	21
ႋႃႃႃ ႃႃႃႃႃ ႃႃႃႃႃ	ႋႋ	00	
ႋႃႃႃ ႃႃႃႃႃ ႃႃႃႃႃ	ႋႋ	16	
ႋႃႃႃ ႃႃႃႃႃ	ႋႋ	5	

Ամսուանը զիջելու 200,000
գրե- ցրե՛ն է- 30,000 գրե- գրե՛ն:

U. S. L. R. U.

[illegible]

ԳԼԳ ԹԵՐԵՐԳ

(ԳՆԵՐԱՐԵՆԵ)		
ՆԵՐՔԻՆ ԲԵՐՔ		
	աւ. 1/2	աւ. 1/2
Գն. 1/2	000	
Գն. 1/2	00.	
Գն. 1/2 (Գն. 1/2) Բն. 1/2	10	
Գն. 1/2	14.	
Գն. 1/2	31	32
Գն. 1/2	6	7
Գն. 1/2 (Գն. 1/2) Բն. 1/2	15	16
Գն. 1/2	400.	
Գն. 1/2	25.	35
Գն. 1/2	2.	10

27. 1980 年 8 ,
 1980 年 (1) 月 7 ,
 1980 年 6 20

ԱՐՏԱՔԻՆ ԲԵՐԴ		
Խաչիկ	Ղառաշ	
Ունի եւ Քաթո Ա. արդ 100 հեկ	1150	1220
Եւստի		
Լիւնդ. զւ. 6—10 Խրք	440	
Լիւնդ եւ ձւ. 12, Ա. արդ. „	375	380
	Եւ. 1700	Եւ. 1700
Պաշտէ (Պաշտէ) հեկտ	9	20
Ղառաշ (արդ. 12)	25	
Սիւնի (Ղառաշի)	7	20

[illegible]

Մեր պաշտօնը

Եւրոպայի (Արեւել)	Հինգու հարյուր	1200
Եւրոպայի Հարավ.		
Եւրոպայի (Արեւմտ) քաղաքներ,		8
համապատասխան: Հինգու հարյուր		
Հարկեր (Տեւթեր) բեռնացում „		84
Տեւթերի իւր - 1-14		140

ՄԸՆԻՑԵԹՈՒՌՆԵՐ ԳԻՆԵՐԸ

ՕՍԽԱՆԵԱՆ ԼԻՐԱՆ 150 ՂՈՒՌՈՒՇ			
ՀԱՇՎՈՒՆԴԱՐԱՆ			
Լ. Կ. Գ.	Ի. Կ. Գ.	Գ. Կ.	Գ. Կ.
2	20	ՍԷՐՈՒՆԻ Գ. Կ.	26 . 28
1	"	ՍԷՐՈՒՆԻ Գ. Կ.	29 . 0
"	"	" Գ. Կ.	31 . 32
6	"	" Գ. Կ.	3 . 36
2	"	" Գ. Կ.	6 . 48
2	"	2 Գ. Կ.	28 . 29
1	"	" Գ. Կ.	31 . 32
5	"	" Գ. Կ.	33 . 3

[illegible]

ገጽ		ገጽ		ገጽ
5	12	ገጽ	ገጽ	45. 65
2	24	"	"	55. 61
9	"	ገጽ	"	30. 32
"	"	"	"	60. 65
ገጽ	38	ገጽ	"	55. 75
6	"	"	"	90. 100
ገጽ	40	ገጽ	"	100. 115
5	"	"	"	120. 130
6	"	"	"	130. 170
ገጽ	37	ገጽ	"	0. 55
2	24	ገጽ	"	24. 37
27	"	ገጽ	"	3
6	"	"	"	4
"	"	"	"	4. 1/
"	"	"	"	"
ገጽ				145

የጥቅም ሰዓት	8 14	19½ 20
የጥቅም ሰዓት		22 23

$L_{\text{max}} + \frac{1}{2}$	$b_{\text{max}} \text{ from app. 1}$	q_1^2
7	20	34.35
"	"	57.60
"	"	100.110
2	10	12.15
"	"	16.20

ԻՄԲԱԳԻՐ-ՏՆՕՐԷՆ
Կ. Ս. ԻԻԹԻՃԵԼՆ

Ի ՏՊԱՐԱՆԻ ՄԵՍԻՍ ԼՐԱԳՐՈՅ
Կ. ՊՕԼԻՍ. ԶԻՆԻԼԻ ԽԱՆ